

Nr 251.

Godkänd av första kammaren den 30 maj 1923.
Godkänd av andra kammaren den 30 maj 1923.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl.
Maj:ts proposition angående omläggning av statsverkets
räkenskapsår.*

(Statsutskottets utlåtande nr 108.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen den 9 mars 1923 avlåten proposition (nr 182) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, begärt riksdagens yttrande rörande omläggning av räkenskapsåret för statens verk och myndigheter, med undantag för de affärsdrivande verken, till att omfatta tiden 1 juli—30 juni.

Att den uppkomna frågan rörande en omläggning av statsverkets räkenskapsår till samma tidsperiod som budgetåret, d. v. s. tiden 1 juli—30 juni, underställts riksdagens prövning, har, enligt vad av propositionen inhämtas, närmast berott på den inverkan, denna fråga anses kunna utöva på statsrevisionens arbete. Särskilt har därvid begärts ett uttalande av riksdagen, huruvida en av en sådan omläggning föranledd förskjutning i tiden för avlämnandet av rikshuvudboken kunde anses vålla större olägenhet eller utgöra något väsentligare hinder för reformens genomförande.

I avseende härå vill riksdagen erinra, hurusom redan av 1922 års riksdag framhållits, att det icke syntes nödvändigt, att rikshuvudboken för senaste räkenskapsåret — d. v. s., efter verkställd omläggning, 1 juli—30 juni — tillhandahölls riksdagens revisorer redan vid statsrevisionens början den 1 oktober. I propositionen har nu såsom tidpunkt för rikshuvudbokens avlämnande angivits den 1 november eller dagarna däromkring. Icke ens en så jämförelsevis sen tidpunkt torde

medföra någon större olägenhet för statsrevisorernas arbete. Under bestämmd förutsättning att såsom hittills de olika verkens specialräkenskaper — vilka jämte därtill hörande verifikationer utgöra statsrevisionens huvudsakliga granskningsmaterial — finnas tillgängliga vid revisionens början, torde den ifrågasatta omläggningen tvärtom i stort sett komma att medföra fördelar för statsrevisionens del. Härutinnan kan riksdagen i huvudsak inskränka sig till att hänvisa till de av nästföregående riksdag gjorda uttalandena. Otvivelaktigt måste det, såsom därvid antytt, anses önskvärt, att räkenskaperna för de olika verken hänföra sig till samma tid som budgetredovisningen. Härigenom underlättas nämligen verkställandet av erforderliga jämförelser mellan de i denna förekommande, endast efter riksstaten specificerade utgiftsposterna med själva specialräkenskaperna, som lämna närmare redovisning för anslagens användning. På grund härav och då enligt sakens natur budgetredovisningen måste avse budgetåret, är det alltså, därest förutnämnda önskemål skall kunna uppfyllas, räkenskapsåret som måste flyttas. Från de utgångspunkter, som synas böra vara avgörande vid riksdagens ställningstagande till propositionen, torde alltså intet vara att invända mot det i densamma framlagda förslaget.

Under ärendets förberedande behandling har från vissa myndigheter framhållits, att förslagets genomförande torde komma att visa sig förenat med en del olägenheter. Vid sin omprövning av ärendet har riksdagen emellertid ansett sig kunna utgå ifrån att vid de överväganden, som föregått propositionens framläggande, möjligheter befunnits föreligga till ett undanröjande eller förminskande i erforderlig grad av dessa olägenheter. På grund härav och med tagen hänsyn å andra sidan till de fördelar, som särskilt ur riksdagens synpunkt skulle stå att vinna genom en dylik omläggning, har riksdagen ansett sig böra för sin del antaga det framlagda förslaget. En synpunkt, som vid förändringens genomförande dock icke bör förbises, är dess inverkan på personalkostnaderna för de olika verken. I detta avseende måste nämligen fasthållas, att en eventuell omläggning av räkenskapsåret, lika litet som budgetårsreformen i övrigt, må föranleda någon utökning av vederbörande personal eller eljest i någon nämnvärd grad inverka i fördyrande riktning på löneutgifterna inom respektive förvaltningar.

Stockholm den 30 maj 1923.

Med undersåtlig vörndnad.